

टिळक महाराष्ट्र विद्यापीठ, पुणे

बी. ए. - (विशारद) सामाजिकशास्त्रे

परीक्षा : मे - २०२२

तृतीय वर्ष

सत्र - ५

विषय:- आधुनिक महाराष्ट्राचा राजकीय इतिहास (HC-502)

D
Batch - 2016-19

दिनांक : २८/०५/२०२२

गुण : ६०

वेळ : दु. २.०० ते दु.४.३०

सूचना :

१. सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे.
२. उजवीकडील अंक त्या प्रश्नांचे गुण दर्शवितात.
३. उत्तरपत्रिकेत प्रश्नपत्रिकेतील प्रश्नक्रमांक लिहिणे आवश्यक आहे.

प्र.१. पुढील प्रश्नांची सविस्तर उत्तरे लिहा. (कोणतेही चार) (४०)

- १.१ मराठ्यांच्या इतिहासाने आधुनिक महाराष्ट्राची पार्श्वभूमी कशा प्रकारे तयार केली ? मराठ्यांच्या इतिहासाचा आढावा घेऊन या इतिहासातून आधुनिक महाराष्ट्राची पार्श्वभूमी कशा प्रकारे तयार झाली ते स्पष्ट करा.
- १.२ ब्रिटीशांचे राजकीय, सामाजिक व धार्मिक धोरण थोडक्यात विशद करा.
- १.३ महाराष्ट्रातील राष्ट्रवादाच्या उदयाची कारणे लिहा.
- १.४ लो. टिळकांनी हाती घेतलेल्या चळवळींची माहिती लिहा.
- १.५ महाराष्ट्रातील सशस्त्र क्रांतीकारी चळवळीचे मूल्यमापन करा.
- १.६ संयुक्त महाराष्ट्राच्या स्वातंत्र्योत्तर काळातील वाटचालीचा आढावा घ्या.

प्र.२. पुढील प्रश्नांची थोडक्यात उत्तरे लिहा. (कोणतेही दोन) (१०)

- २.१ भक्ती चळवळीचे सामाजिक योगदान लिहा.
- २.२ ब्रिटीश काळात न्याय व्यवस्थेत कोणते बदल झाले ?
- २.३ बॉम्बे असोसिएशन बदल माहिती लिहा.
- २.४ महाराष्ट्रामध्ये ब्रिटीश राजवटीविरुद्ध झालेल्या उठावांची माहिती लिहा.

प्र.३. टिपा लिहा. (कोणत्याही दोन) (१०)

- ३.१ महाराष्ट्र धर्म
- ३.२ पुणे सार्वजनिक सभा
- ३.३ म. गांधी
- ३.४ संस्थानातील लोकचळवळी

Translation in English

Sub: Political History of Modern Maharashtra- (HC-502)

Instructions:

- 1) All Questions are Compulsory.
 - 2) Figures to the right indicate full marks.
 - 3) In the case of any doubt the Marathi version shall be held to be authentic and final.
 - 4) While writing answers the respective question numbers must be mentioned in the Answer Book.
-

Q.1. Answer the following questions in detail. (Any Four) (40)

- 1.1 How did the political history of the Marathas prepare background of Modern Maharashtra?
- 1.2 Describe in brief political, social and religion policies of the British?
- 1.3 Give the causes of rise of nationalism in Maharashtra.
- 1.4 Give information of various agitation launched by Lok.Tilak.
- 1.5 Evaluate the revolutionary movement in Maharashtra.
- 1.6 Write about the making of Sanyukta Maharashtra during the post independence period.

Q.2. Answer the following questions in brief. (Any Two) (10)

- 2.1 Describe contribution of Bhakti Movement in medieval Maharashtra.
- 2.2 What changes have the justice system made in the British period ?
- 2.3 Give information about "Bombay Association".
- 2.4 Write about the uprising against the British rule in Maharashtra.

Q.3. Write short notes. (Any Two) (10)

- 3.1 Maharashtra Dharma
 - 3.2 Pune Sarvjanik Sabha
 - 3.3 Mahatma Gandhi
 - 3.4 People's Movement in princely states (Sansthan)
-